

Afwegingskader zelfregulering FIST

Inhoud

1.	Toelichting afwegingskader zelfregulering FIST	2
1.1.	Doel	2
1.2.	Eigenaarschap.....	2
1.3.	Gebruik.....	2
1.4.	Toepassingsgebied	3
1.5.	Indeling afwegingskader.....	4
2.	Deel 1: probleemanalyse	5
2.1.	Titel vraagstuk en indiener	5
2.2.	Situatie en aanleiding	5
2.3.	Probleemstelling.....	5
2.4.	Betrokkenen	5
2.5.	Doel	5
3.	Deel 2: oordeelsvorming	6
3.1.	Geschiktheid.....	6
3.2.	Kader	6
3.3.	Aanpak.....	6
3.4.	Eindproduct	8
3.5.	Tijdslijn	8
4.	Deel 3: advies	9

Versie 4
September 2020

1. Toelichting afwegingskader zelfregulering FIST

1.1. Doel

Het doel van het afwegingskader is te ondersteunen bij zelfregulering door FIST. Dit afwegingskader biedt daartoe een raamwerk voor het opstellen van een zelfreguleringsadvies door een (ad hoc) taskforce. De (ad hoc) taskforce adviseert de algemene ledenvergadering (ALV) van het FIST over een concreet vraagstuk waarbij de volgende vraag moet worden beantwoord:

“Is zelfregulering door FIST een geschikt instrument dat kan bijdragen aan een oplossing voor het voorliggende vraagstuk.”

Het afwegingskader biedt een set van vragen voor analyse en oordeelsvorming waarmee op een eenduidige en gestructureerde wijze een advies wordt opgesteld.

1.2. Eigenaarschap

Het afwegingskader is opgesteld door vereniging FIST in samenwerking met Min EZK. Het eigenaarschap en beheer van het afwegingskader ligt bij vereniging FIST. Het afwegingskader is gebaseerd op de eindrapportage strategische heroriëntatie van FIST (Brabers, 2017) en het integraal afwegingskader beleid en regelgeving (Min V&J, 2016).

1.3. Gebruik

Het afwegingskader is voor gebruik door vereniging FIST als leidraad bij het opstellen van een zelfreguleringsadvies.

Door gebruik en toepassing van het afwegingskader kan een geïnformeerde inschatting gemaakt worden van de haalbaarheid om met een vraagstuk voor zelfregulering aan de slag te gaan en de voorwaarden waaronder dit moet plaatsvinden.

Het afwegingskader ondersteunt een gestructureerd gesprek tussen relevante stakeholders zoals aanbieders (al dan niet lid van FIST), COIN, Min EZK, ACM, AT, AP en vertegenwoordigende partijen zoals consumentenorganisaties. Naast bureauonderzoek is het bij het opstellen van het zelfreguleringsadvies aan de hand van dit afwegingskader raadzaam om de stakeholders bij het opstellen te betrekken.

Het afwegingskader is niet als uitputtende (risico)analyse bedoeld. Gewoon aan de slag gaan wanneer er nog twijfel is over de haalbaarheid van zelfregulering kan een prima advies zijn in combinatie met een duidelijke termijn en voorwaarden.

1.4. Toepassingsgebied

Onderstaande tabel somt een aantal problemen op (vraagstukken) waarbij zelfregulering een oplossing kan zijn (bron: B. Baarsma e.a, 'Zelf doen?', SEO, 2003).

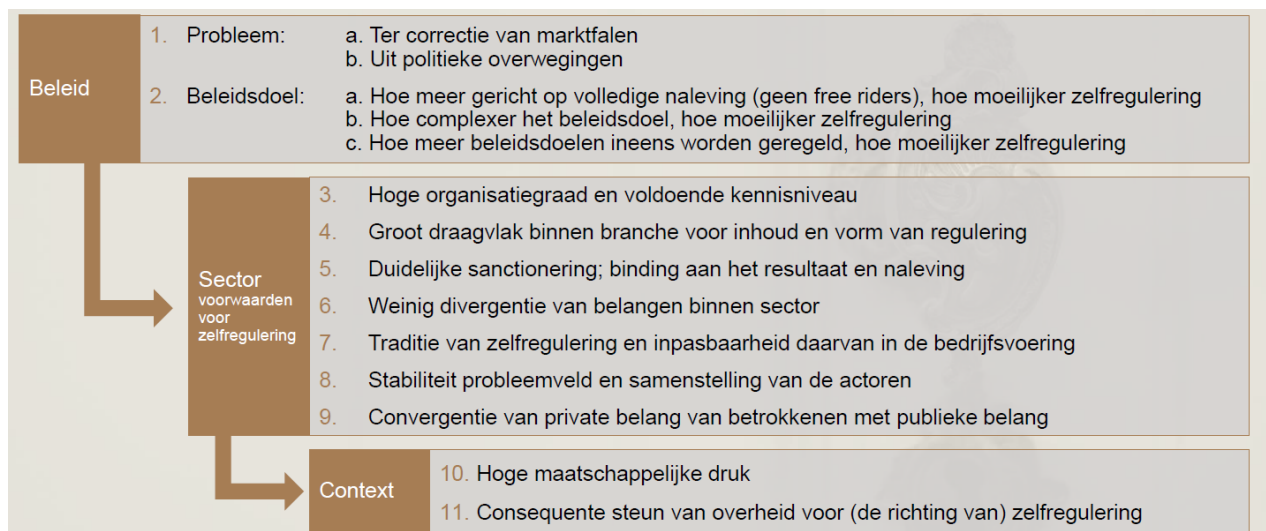
Type zelfregulering	Toelichting	Typering probleem	Probleem	Zelfregulering geschikt?
Geconditioneerde zelfregulering	Substituut voor overheidsregulering; Beleidsinstrument van de overheid; Overheid stelt voorwaarden	Marktfalen	Gebrek aan concurrentie	Minder
			Informatie asymmetrie	Ja
			Externe effecten	Ja
		Politieke overwegingen	Product van algemeen belang	Minder
			Ongelijke welvaartsverdeling	Minder
			Paternalistische overheidsmotieven	Ja
Vrije zelfregulering	Geen (dreigende) overheidsregulering	Imagoverbetering	Herverdeling	Minder
			Gebrek aan vertrouwen in sector	Ja
		Transactiekosten	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	Ja
			Complexiteit/kosten van contracten en geschilbeslechting	Ja

De bovengenoemde 'typering probleem' vormt de aanleiding van het verzoek aan FIST voor zelfregulering. De kolom 'probleem' geeft een aantal verbijzonderingen.

Naast bovengenoemde problemen zijn ook andere vraagstukken denkbaar waarvan de oplossing ten goede komt aan de eindgebruikers, zoals:

- gebrek aan standaardisatie en als gevolg daarvan efficiencyverlies.
- Misbruik van samenwerkingsprocessen (mogelijk op basis van eerdere zelfreguleringsafspraken)

Daarnaast zijn er verschillende factoren die bepalen of zelfregulering een geschikt instrument is (Brabers, Strategische heroriëntering van stichting FIST, 2017):

1.5. Indeling afwegingskader

Het afwegingskader is ingedeeld in drie delen:

- Deel 1 beschrijft de situatie, betrokkenen en de probleemstelling.
- Deel 2 beschrijft de oordeelsvorming over de haalbaarheid van de zelfregulering door FIST, aanpak en voorwaarden
- Deel 3 beschrijft het uiteindelijk advies van de (ad hoc) taskforce aan de ALV.

2. Deel 1: probleemanalyse

2.1. Titel vraagstuk en indiener

[titel van het vraagstuk, naam van de indiener]

Tevens korte toelichting opnemen over het proces dat is doorlopen voorafgaand aan het in behandeling nemen van het vraagstuk door de taskforce.

2.2. Situatie en aanleiding

Geef inzicht in de aanleiding, urgentie, de context, het perspectief, de politieke en economische belangen, technische ontwikkelingen en de maatschappelijke druk.

Geef ook aan of er al een bestaand pakket van FIST afspraken is. Wat staat er in de wet en regelgeving? Wat is de situatie nu en wat zijn de ontwikkelingen in de komende periode? Welke afspraken zijn er al onderling, wat is opgenomen in contracten? Zijn er overige kaders nationaal, internationaal etc. die mogelijk relevant zijn? (denk bijvoorbeeld aan Berec, ECC, CEPT, ...).

[uitwerking vraagstuk]

2.3. Probleemstelling

Formuleer een scherpe probleemstelling. Houd hierbij rekening met nieuwe ontwikkelingen.

Benoem duidelijk wie het probleem ervaart en wie het probleem kan/moet oplossen (zie ook § 2.4, betrokkenen). Benoem ook het onderling vertrouwen en de bereidheid om tot een oplossing te komen. Indien er een bestaande FIST afspraak is, benoem de rol van die afspraak bij de probleemstelling.

[uitwerking vraagstuk]

2.4. Betrokkenen

Overleg vooraf met de kring van betrokkenen wat het probleem is en voor wie.

Benoem de betrokkenen binnen en buiten FIST. Naast telecomdienstaanbieders ook andere betrokkenen. Breng het belang van de betrokkenen (zoals aanbieders - al dan niet lid van FIST, COIN, Min EZK, ACM, AT, AP en vertegenwoordigende partijen zoals consumentenorganisaties) bij het voorliggende vraagstuk in beeld.

[uitwerking vraagstuk]

2.5. Doel

Specificeer doelen om zo verschillende oplossingsrichtingen te kunnen verkennen.

Benoem een aantal kenmerken waar de oplossing aan moet voldoen. Houd daarbij rekening met het perspectief van de verschillende stakeholders. Beschrijf wat bereikt moet worden, niet hoe. Denk daarbij ook aan de 'open normen' zoals opgenomen in de wet overstappen (te goeder trouw samenwerken, het voorkomen van vertragen en het voorkomen van misbruik, binnen het kader van de mededingingswet passen).

[uitwerking vraagstuk]

3. Deel 2: oordeelsvorming

3.1. Geschiktheid

Bepaal of zelfregulering (door FIST) een geschikt instrument is om het probleem op te lossen.

Weeg kansen en risico's integraal af en beoordeel de ruimte (van FIST) vanuit rechtmatigheid, doelmatigheid, uitvoerbaarheid en politieke rationaliteit. Maak de belangenafweging expliciet, benoem de stakeholders ten opzichte van het te bereiken doel in combinatie met vertrouwen en bereidheid.

Indien Min EZK een vraagstuk aan FIST voorlegt (of juist niet voorlegt): beargumenteer waarom zelfregulering door FIST (niet) het geschikte instrument is om het probleem op te lossen.

De oordeelsvorming en het uiteindelijke advies kan aan de hand van de volgende criteria getoetst en toegelicht worden.

1. Scope van de vraagstelling is passend voor FIST
2. Helder beleidskader
3. Geschikt beleidsdoel
4. Voldoende organisatiegraad en kennisniveau sector
5. Voldoende draagvlak binnen branche voor inhoud en vorm
6. Duidelijkheid sanctionering: binding aan resultaat en naleving
7. Beperkte divergentie van sectorbelangen
8. Voldoende inpasbaarheid van zelfregulering in bedrijfsvoering
9. Convergentie van private belang met publieke belang
10. Voldoende stabiliteit probleemveld en samenstelling actoren
11. Voldoende maatschappelijke druk om tot een oplossing te komen
12. Consequente steun van de overheid voor (de richting van) zelfregulering.

[uitwerking vraagstuk]

3.2. Kader

Schep een kader door duidelijkheid te geven over de juridische (minimum)eisen en mogelijkheden, de mededingingsrechtelijke grenzen en randvoorwaarden, de ACM-toezichtsbevoegdheden en alternatieven voor zelfregulering.

Zijn er aanvullende voorwaarden door ACM/Min EZK gesteld? Raadpleeg de Code of Conduct van FIST en COIN. Beschouw de eisen vanuit het politiek domein ten opzicht van de wettelijke kaders van bijvoorbeeld ACM, Min EZK, de AVG, overige wet- en regelgeving.

Beschouw de privaatrechtelijk afdwingbaarheid bijvoorbeeld via implementatie en contracten vereniging COIN.

[uitwerking vraagstuk]

3.3. Aanpak

Welke eisen gelden er voor de aanpak om te komen tot een zelfreguleringsadvies, denk daarbij onder meer aan:

- Welke taskforce wordt verantwoordelijk

- Stakeholdermanagement: betrekken van de betrokkenen (zoals aanbieders - al dan niet lid van FIST, COIN, Min EZK, ACM, AT, AP en vertegenwoordigende partijen zoals consumentenorganisaties)
- Uitwerking in stappen en tussenproducten
- de te volgen aanpak in werk- en informatiesessies

[uitwerking vraagstuk]

3.4. Eindproduct

Uitwerking in tussenproducten en eindproducten. Welke vorm moet het eindproduct hebben van de zelfregulering? Zijn er andere vormen denkbaar dan een set van inhoudelijke afspraken en een implementatie-roadmap voor de betrokkenen?

In onderstaande tabel zijn een aantal andere instrumenten opgenomen die kunnen worden ingezet bij zelfregulering. De vorm van de afspraken, de mate waarin deze bindend zijn en de wijze van geschilbeslechting varieert.

Instrumenten voor zelfregulering*	
<p>Techniekgerichte instrumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> Normalisatie Nederlandse Technische Afspraak (NTA) Regulering door techniek 	<p>Contractuele instrumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> Overleg algemene voorwaarden Standaardregeling
<p>Gedraggerichte instrumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> Gedragscode Reclamecode Protocol 	<p>Geschilbeslechtende instrumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> Herenakkoord Convenant Arbitrage Bindend advies Mediation Ombudsman Tuchtrecht
<p>Informerende instrumenten</p> <ul style="list-style-type: none"> Keurmerk Erkenningsregeling Ketengarantiestelsel 	<ul style="list-style-type: none"> Certificatie Visitatie

[uitwerking vraagstuk]

3.5. Tijdslijn

Geef duidelijkheid wanneer andere maatregelen (bijvoorbeeld door Min EZK) worden getroffen. Mocht naleving zelfregulering niet slagen, kan alsnog voor wetgeving worden gekozen.

Welke tijdlijn wil FIST hanteren? Zijn er tussenstappen (tussenproducten) met termijnen? Wanneer is de tijd 'op'? Houdt het kort.

[uitwerking vraagstuk]

4. Deel 3: advies

Hoe luidt het advies van de (ad hoc) taskforce aan de ALV van vereniging FIST:

1. De taskforce adviseer de ALV wel / niet de opdracht te geven tot het opstellen van een zelfreguleringsafspraken.
2. Zienswijze / beweegredenen van de taskforce (een beknopte motivatie op basis van de probleemstelling en oordeelsvorming), bijvoorbeeld aan de hand van onderstaande criteria.
3. Optioneel: Mocht het advies negatief zijn, is er dan een alternatieve partij of aanpak denkbaar?